

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. vasario 22 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejewski, Antano Simniškio (kolegijos pirmininkas) ir Algirdo Taminsko, susipažinusi su 2023 m. vasario 7 d. paduotu **ieškovo A. R.** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 8 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Ieškovas padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 8 d. nutarties peržiūrėjimo. Minėta Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 8 d. nutartimi pakeistas Vilniaus apygardos teismo 2022 m. kovo 14 d. sprendimas ir ieškinys dėl skolos priteisimo iš dalies tenkintas. Kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose](#) įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio 2](#) dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio 1](#) dalis). [CPK 346 straipsnio 2](#) dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamų teisės klausimų yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio 1 dalies 3](#) punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio 2](#) dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas [CPK 346](#) straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą ([CPK 347 straipsnio 1 dalies 3](#) punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346](#) straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normų (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346](#) straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią kasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios kasacinio teismo suformuotos praktikos.

Ieškovo kasaciniame skunde teigiama, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai taikė [CK 6.969-6.982](#) straipsnius, [6.476](#) straipsnio, [CK 6.870-6.880](#) straipsnių normas, netinkamai kvalifikavo šalių teisinius santykius, konstatuodamas, jog susiklostė ne paskolos, o ikisantuokiniai jungtinės veiklos ir (ar) paramos santykiai. Teismas nepagrindė, kokiais įrodymais remdamasis kvalifikavo šalių santykius. Vien tai, kad šalis siejo romantiniai santykiai ir jos įgijo dalį turto, negali būti aiškinamas, kaip šalių susitarimas vykdyti jungtinę veiklą. Teismas nepagrįstai 2014 m. gruodžio 1 d. pavedimo pagrindu susiklosčiusius santykius kvalifikavo ikisantuokiniais jungtinės veiklos santykiais, nes butas jau buvo įsigytas ir įrengtas. Teismas netinkamai aiškino ir taikė paramą reglamentuojančias [CK 6.465-6.475](#) straipsnio normas. Parama skiriama ne asmeniui apdovanotojui, o visuomenės požiūriu vertingiems, nesavanaudiškiems poreikiams tenkinti. Labdaros ir paramos įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje nustatyti asmenys, kurie gali būti paramos gavėju. Be to, paramos sutartis dėl didesnės kaip 14 500 Eur, privalo būti notarinės formos. Kadangi atsakovė neatitiko paramos gavėjo apibrėžties, ieškovo atliktų 2013 m. gegužės 9-10 d. pavedimų tikslas neatitinka naudingo tikslo apibrėžimo bei jo prasmės; nebuvo laikytasi notarinės tokio sandorio formos, tai ieškovo atlikti mokėjimai atsakovei, tarp jų ir 2013 m. gegužės 9-10 d. pavedimai bendrai 23 809 Eur sumai, negalėjo būti pripažinti parama, atitinkamai tokie santykiai – paramos teisiniais santykiais. Teismas netinkamai aiškino paskolos santykius reglamentuojančias teisės normas, netinkamai vertino bylos įrodymus, neatsižvelgė į tai, jog ieškovas 2014 m. lapkričio 29 d. sudarė paskolos sutartį su Jungtinės Karalystės įmone ARVascuSurgical LTD, kurios pagrindu pasiskolintos 113 924 Eur lėšos 2014 m. gruodžio 1 d. įmonės buvo pervestos tiesiogiai atsakovei (tikrajai naudos gavėjai). Šiuo atveju ieškovas nuoširdžiai siekė padėti atsakovei gaunant paskolą, o ne neatlyginamai ir negrąžintinai suteikiant tokią sumą.

Kasaciniame skunde nurodoma ir tai, kad teismas pažeidė įrodinėjimo naštos paskirstymo taisykles. Ieškovui įrodžius pinigų perdavimo faktą, o teismui nustačius, kad šalis siejo jungtinės veiklos teisiniai santykiai, kurių tikslas buvo įrengti Skatulės nekilnojamąjį turtą, atsakovė privalėjo įrodyti, kad iš ieškovo gautas lėšas (24 188,10 Eur) ji išleido būtent jungtinės veiklos tikslui pasiekti, o ne savo asmeniniams interesams tenkinti. Teismas neįvertino, kad ieškovo 23 809 Eur paskolos suteikimo faktą atsakovei patvirtina rašytiniai įrodymai (2013 m. gegužės 9 d. ir 2013 m. gegužės 10 d. banko pavedimo mokėjimo paskirtyje nurodyta „Paskola“ ir „Paskola 2“). Pagal kasacinio teismo praktiką ieškovės pažadą grąžinti šią paskolą įrodo lėšų, pervestų kaip paskola, priėmimas, nepareišiant pastabų dėl mokėjimo paskirties.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346](#) straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu [CPK 346 straipsnio](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK 350](#) straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, ieškovui grąžintinas už kasacinį skundą sumokėtas žyminis mokestis ([CPK 350 straipsnio](#) 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti ieškovui A. R. (a. k. (duomenys neskelbtini) 1972 (vieną tūkstantį devynis šimtus septyniasdešimt du) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. vasario 7 d. SEB banko mokėjimo nurodymu Nr. 365.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Andžej Maciejewski

Antanas Simniškis

Algirdas Taminskas